

Список використаної літератури:

1. Общая теория права и государства : учеб. 3-е изд., перераб. и допол. / под ред. В.В. Лазарева. – М. : Юристъ, 2001. – 520 с.
2. Алексеев С.С. Общая теория права : учеб. / С.С. Алексеев. – 2-е изд., перераб. и допов. – М. : Велби ; Проспект, 2008. – 576 с.
3. Мацелик Т.О. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права / Т.О. Мацелик // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2011. – Вип. 597. Правознавство. – С. 90–94.
4. Адміністративне право України: підруч. / за заг. ред. С.В Ківалова ; ОНЮА. – О. : Юрид. л-ра, 2003. – 896 с.
5. Якимов Ю. Я. Статус субъекта административной юрисдикции и проблемы его реализации / Ю.Я. Якимов. – М., 1999. – 174 с.
6. Пасічник А. Сутність та особливості адміністративної дієздатності / А. Пасічник // Юридична Україна. – 2010. – № 1. – С. 59-63.
7. Мацелик Т.О. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права / Т.О. Мацелик // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2011. – Вип. 597. Правознавство. – С. 90–94.

Ключові слова: публічна влада, виконавчі комітети місцевих рад, правосуб'єктність, деліктоздатність, правоздатність.

Ключевые слова: публичная власть, исполнительные комитеты местных советов, правосубъектность, дееспособность, деликтоспособность, правоспособность.

Key words: executive bodies of local council, public power, capacity, delictual capacity, legal personality.

СІДОР МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

СТРУКТУРА БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Бюджетний кодекс України визначає бюджетний процес, як регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства [1].

Повний часовий цикл бюджетного процесу складає більше двох років. Цей часовий цикл можна розділити на відповідні періоди: перший – до початку бюджетного року, другий – сам бюджетний рік, третій – період після закінчення бюджетного року. Під час здійснення кожного з окремих етапів, які мають назву стадії бюджетного процесу, реалізуються бюджетні повноваження певних суб'єктів бюджетних правовідносин. На кожній стадії бюджетного процесу

вирішуються питання, які в інший час не можуть бути вирішені. Стадії бюджетного процесу йдуть послідовно і цей порядок змінити не можливо.

Ці стадії бюджетного процесу взаємопов'язані за своїм змістом та діям, а також взаємообумовлені, так як наступна стадія не може початись без логічного завершення попередньої. Їх послідовність встановлена не лише нормативно, а й визначена логічно природою самого процесу. Вони охоплюють діяльність органів державної влади від появи необхідності в видатках та доходах, їх прогнозуванні та оцінці до контролю щодо виконання бюджету.

Бюджетний кодекс України передбачає п'ять стадій бюджетного процесу:

- 1) складання та розгляд Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) і прийняття рішення щодо них;
- 2) складання проектів бюджетів;
- 3) розгляд проекту та прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцевий бюджет;
- 4) виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України, рішення про місцевий бюджет;
- 5) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення про нього.

Вбачається, що цей перелік та назви стадій не повністю відповідають сукупності тих дій, які здійснюються на певних етапах бюджетного процесу.

На кожній із стадій процесу є обов'язковими наступні елементи: відносно самостійне завдання, на вирішення якого спрямовані дії, що об'єднуються в тій чи іншій стадії; специфічний склад дій, що неодмінно включає встановлення чи аналіз фактичних обставин, реалізацію відповідної юридичної норми для вирішення певного питання; юридичні документи, в яких відображаються та закріплюються підсумки скоєних в межах цієї стадії дій. Отже слід зазначити, що на кожній стадії перед учасниками бюджетного процесу стоять певні, конкретні завдання, тому кожна стадія являє собою завершений етап бюджетного процесу, який увінчується певним юридичним фактом – складанням економіко-правового документу чи прийняття рішення, що має певні економіко-правові наслідки.

Якщо з рештою стадій більш-менш зрозуміло, то стадії, які названі законодавцем «складання та розгляд Бюджетної декларації» та «складання проекту бюджету», заслуговує більше уваги. Мета цих стадій одна – підготовка обґрунтованого проекту бюджету для внесення його на розгляд та затвердження у Верховній Раді України.

Значення цих стадій важко переоцінити. Саме на них здійснюється планування, прогнозування, збалансування доходних можливостей та видаткових потреб [2, с. 2].

Зі змісту бюджетного законодавства незрозуміла доцільність виокремлення в структурі бюджетного процесу окремо стадії складання та розгляд Бюджетної декларації і прийняття рішення щодо неї.

Як зазначено в Бюджетному кодексі України, проект державного бюджету складається Міністерством фінансів України. Але при цьому слід враховувати, що для його складання Міністерство фінансів України має отримати відповідні документи, розрахунки, статистичні та аналітичні дані, де висвітлюється динаміка окремих економічних показників по доходах та видатках, а також зведені бюджетні запити з економічними обґрунтуваннями показників щодо обсягів необхідного бюджетного фінансування, тобто фактичному складанню тексту проекту бюджету передую значна за обсягом аналітична робота.

Тому вбачається за необхідне визначати першу стадію бюджетного процесу як бюджетне планування, яка буде охоплювати складання та прийняття Бюджетної декларації та складання проекту бюджету. Під бюджетним плануванням необхідно розуміти урегульовану правовими нормами діяльність уповноважених органів по збору інформації, аналізу економічних показників, прогнозуванню, складанню розрахунків щодо визначення обсягу доходів та видатків бюджету з їх економічним обґрунтуванням. Методологія бюджетного планування дає змогу ув'язати бюджетні показники від мікрорівня до макрорівня та врегулювати міжбюджетні відносини для досягнення оптимального результату щодо ефективності використання бюджетних ресурсів.

Завершальним етапом стадії бюджетного планування є складання проекту бюджету. Отже, бюджетне планування складається з певних етапів, які мають певну послідовність з тим, щоб кожен попередній етап створював умови для реалізації наступного.

Найважливіше значення на стадії бюджетного планування має методика бюджетного планування [3, с. 25]. Бюджетне планування має велике значення, так як від того, наскільки об'єктивні та реальні показники закладені в бюджет, залежить його ефективне виконання.

Слід зазначити, що, відповідно до попередньої редакції Бюджетного кодексу України, фактичному складанню проекту державного бюджету передувала робота щодо розробки та затвердження Основних напрямів бюджетної політики на плановий бюджетний період (Бюджетна резолюція). Бюджетна резолюція розроблялась Міністерством фінансів України та затверджувалась Верховною Радою України до 1 травня. Поточною редакцією Бюджетного кодексу України передбачено, що складання проекту державного бюджету здійснюється на підставі Бюджетної декларації, яка затверджується Кабінетом Міністрів України не пізніше 1 червня. Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України Бюджетну декларацію на розгляд у триденний строк після її схвалення. Таким чином, поточна редакція Бюджетного кодексу України замінила Бюджетну резолюцію на Бюджетну декларацію, також змінилися строки затвердження, з 1 травня на 1 червня. При цьому, Бюджетну декларацію затверджує Кабінет Міністрів України та подає фактично для ознайомлен-

ня до Верховної Ради України, а Бюджетну резолюцію затверджувала Верховна Рада України. З наведеного випливає, що Верховна Рада України фактично не приймає участі у складанні проекту державного бюджету та не може впливати на бюджетне планування, що, в свою чергу, ускладнює процес реалізації стадії розгляду проекту та прийняття закону про Державний бюджет України.

Вбачається за доцільне чіткіше визначити в Бюджетному кодексі України момент початку стадії бюджетного планування та її етапи для встановлення кола учасників бюджетного процесу як на цій стадії, так і на кожній з його стадій та їх бюджетні повноваження.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 59. – Ст. 2047.
2. Клишина М.А. Составление проекта бюджета: проблемы и перспективы / М.А. Клишина // Финансовое право. – 2006. – № 3. – С. 2-7.
3. Януль І.Є. Бюджетний процес в Україні та напрями його вдосконалення / І.Є. Януль // Фінанси України. – 2005. – № 9. – С. 25-29.

Ключові слова: бюджетний процес, стадії бюджетного процесу, бюджетне планування, бюджетна декларація, бюджетна резолюція.

Ключевые слова: бюджетный процесс, стадии бюджетного процесса, бюджетное планирование, бюджетная декларация, бюджетная резолюция.

Key words: budget process, stages of budget process, budget planning, budget declaration, budget resolution.

СТРЕЛЬНИКОВ АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДАНИЛЕНКО ЮЛІЯ СЕРГІЙВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС ДОБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВАКАНТНІ ПОСАДИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Істотною проблемою добору кандидатів на вакантні посади державної служби (далі – кандидати на державну службу) є надмірність політичної складової цієї процедури, що обумовлена різними чинниками. Вбачається, що цілком усунути заполітизованість та форма-